

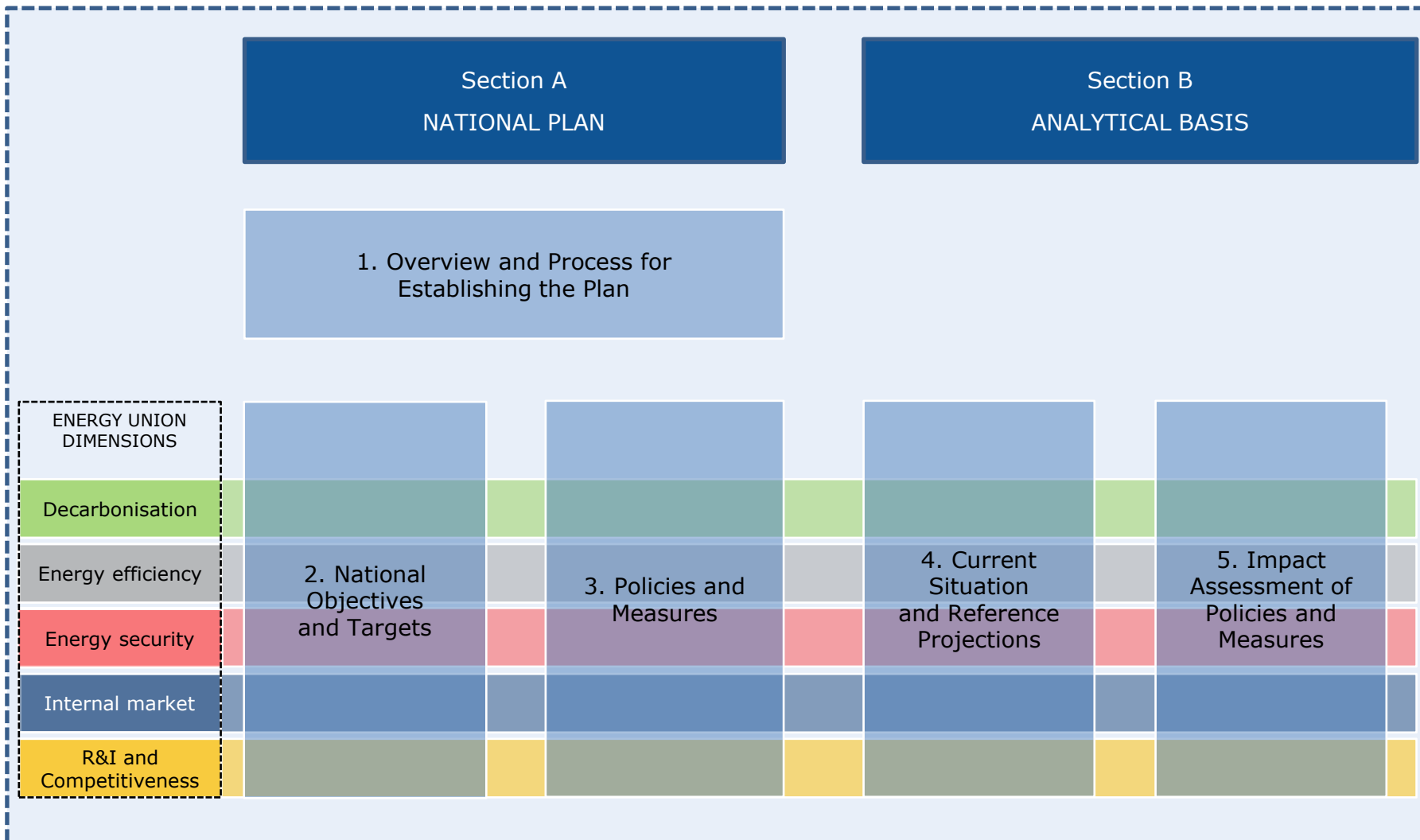
NECP NOVE OBVEZE

- **Nacrte planova:** do 31. prosinca 2018., a zatim do 1. siječnja 2028. i nakon toga svakih 10 godina (čl. 9.).
- **Konačni planovi:** do 31. prosinca 2019., a zatim do 1. siječnja 2029. i svakih 10 godina nakon toga (čl. 3.)
- Uključiti (čl. 3-8 i elemente Priloga I):
 - Pregled i proces izrade Plana
 - Nacionalni ciljevi, ciljevi i doprinosi za 5 dimenzija energetske unije
 - Politike i mjere (PAM)
 - Analitička osnova (projekcije, procjena utjecaja planiranih PAM-ova)
 - Popis parametara i varijabli itd

Integrirani energetske i klimatski planovi

- NECP omogućava koordinaciju i dijalog
- Omogućava sigurnost u pogledu planiranja za poslovni svijet
- Poklapa se s ciklusima Pariškog sporazuma
- Planovi se ažuriraju u obliku nacрта do 30. lipnja 2023. i u konačnom obliku do 30. lipnja 2024., zatim do 1. siječnja 2033. i 1. siječnja 2034. te svakih 10 godina nakon toga (čl. 14.)
- iterativni postupak s Komisijom putem preporuka

Javnosti treba rano i učinkovito sudjelovati u pripremi nacionalnog energetskeg i klimatskog plana (NECP) kao i dugoročne strategije (LTS) (čl. 10.)

Države članice trebale bi uspostaviti dijalog o klimi i energiji na više razina za aktivno sudjelovanje i raspravu o scenarijima za energetske i klimatske politike, uključujući dugoročne, te za reviziju napretka (čl. 11.)

Države članice za utvrđivanje mogućnosti regionalne suradnje i savjetovanje sa susjednim državama članicama (čl. 12.)

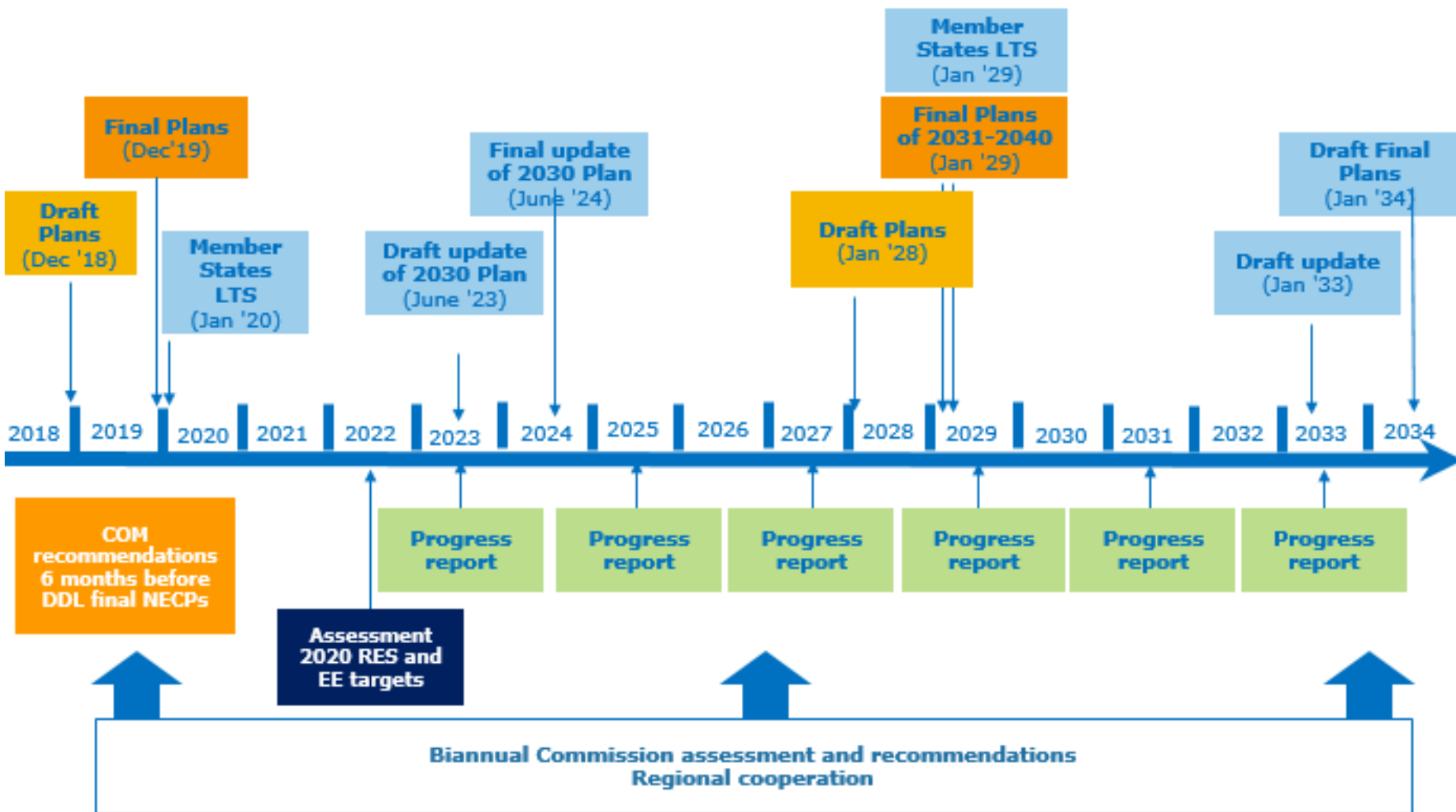

Do **15. ožujka 2023.** i svake dvije godine nakon toga: integrirano **izvješćivanje** država članica o statusu provedbe nacionalnih planova u svih 5 dimenzija energetske unije, uključujući između ostalog:

- Izvješćivanje o napretku prema ciljevima, ciljevima i doprinosima NECP-a
- Provedba politika i mjera
- Napredak u uspostavi dijaloga o klimi i energiji na više razina
- Prilagodba
- Procjene utjecaja na kakvoću zraka i emisije onečišćujućih tvari u zrak
- Informacije o tome kako su preporuke Komisije adresirane
- Nacionalni ciljevi postupnog ukidanja energetske subvencija, posebno za fosilna goriva

Vremenski raspored

Revizija sustava EU za trgovanje emisijama (EU ETS)

- smanjenje emisija za 62% u odnosu na razine iz 2005. za postrojenja
- smanjenje ukupne količine emisijskih jedinica, što će rezultirati povećanjem cijene jedinica na tržištu → prosječna cijena u 2022. je bila 80,10 eura (na dan 17.03. 2023.: 83,25 eura)
- za avionski prijevoz, smanjenje besplatne dodjele emisijskih jedinica 2024. i 2025. 100% dražbe u 2026.
- uključenje pomorskog prometa u EU ETS
- 2024. 40%, 2025. 70%, 2026 100%
- uključenje zgradarstva, cestovnog prometa i male industrije u poseban EU ETS od 2027., 30% više jedinica na tržištu

Socijalni fond za klimatsku politiku

- ublažavanje utjecaja na ranjive društvene skupine uslijed uključivanja zgradarstva i cestovnog prijevoza u sustav trgovanja emisijskim jedinicama
- za RH sredstva u periodu 2025. - 2032.: 1.4 milijarde EUR
- za period 2025. - 2027.: 460 milijuna EUR
- za period 2028. - 2032.: 943 milijuna EUR

Mehanizam za prilagodbu ugljika na granicama (CBAM)

- zaštita pojedinih sektora od izmještanja proizvodnje u treće zemlje (proizvodnja: aluminijska, željezna i čelika, gnojiva, električne energije, cementa i vodika)

Revizija Uredbe o raspodjeli tereta (*Effort sharing Regulation*)

- obuhvaća sektore izvan EU ETS, poljoprivredu, gospodarenje otpadom, malu industriju, promet i zgradarstvo
- za smanjenje emisija odgovorna je država članica
- novi cilj za Hrvatsku od **-16,7%** (znatno je veći od dosadašnjih -7%)

Revizija Uredbe o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva

LULUCF

- opći cilj EU-a je uklanjanje stakleničkih plinova od -310 milijuna tona CO₂ ekvivalenta do 2030. (za Hrvatsku - 5,5 milijuna tona)
- 2035. uklanjanje iz sektora korištenja zemljišta mora pokriti emisije iz poljoprivrede

Izmjena Uredbe o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO₂ za automobile i kombije

- novi cilj za automobile: 2030. smanjiti emisije za 55% u odnosu na razinu 2021. (95g CO₂/km)
- novi cilj za kombije: 2030. smanjiti emisije za 50% u odnosu na 2021. (147g CO₂/km)
- od 2035. smanjenja emisije 100% u odnosu na razinu 2021.

Izmjena Uredbe o teškim vozilima

- strože norme za CO₂ emisije za nova teška vozila u odnosu na razinu iz 2019. i to:
- smanjenje emisija za 45% od 2030.
- smanjenje emisija za 65% od 2035.
- smanjenje emisija za 90% od 2040.
- svi novi gradski autobusi, cilj nulte emisije od 2030.

Certificiranje uklanjanja ugljika

metodologije certificiranja aktivnosti uklanjanja u području trajnog skladištenja, proizvoda za skladištenje ugljika i carbon farming-a, Direct Air Capture with Carbon Storage (DACCS), Bioenergy with carbon capture and storage (BECCS)

Deforestacija

roba ne smije ući na tržište EU-a ako je proizvedena na zemljištu koje je podložno krčenju šuma nakon 31. prosinca 2020.

palmino ulje, soja, drvo, stoka, kakao i kava te neki derivati (npr. koža, čokolada, namještaj)

Uredba se odnosi na domaću i uvezenu robu i proizvode od nje

Izmjena uredbe o ozonu i fluoriranim stakleničkim plinovima

-daljnje smanjenje kvota za fluorirane stakleničke plinove

Revizija Direktive o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva

- povećanje kapaciteta za punjenje
- obvezni ciljevi postavljanja infrastrukture za cestovne, pomorske i zračne, javne punionice i stanice za vodik, široko dostupni, interoperabilni i jednostavni za korištenje, u fiksnim intervalima duž glavnih europskih prometnih koridora

Inicijativa ReFuelEU Aviation za održiva goriva za zrakoplovstvo

Obveza zračnih prijevoznika da kooriste održiva zrakoplovna goriva, (sintetička i napredna biogoriva)

Obveza dobavljača goriva da distribuiraju SAF u sve većim količinama tijekom vremena

Inicijativa FuelEU Maritime za zeleni europski pomorski prostor

- počevši od 2025. do 2050. pomorski operateri morat će koristiti sve veći udio održivih goriva s nultim i niskim udjelom ugljika, bez obveze korištenja određene tehnologije

Revizija Direktive o energiji iz obnovljivih izvora

- povećanje EU cilja s 32% na 40% OIE u konačnoj bruto potrošnji energije – **prijedlog EK**
- zadnji prijedlog EP je 45 % obnovljivih izvora energije u konačnoj brutopotrošnji energije do 2030. godine.
- Osim prethodno spomenutog cilja, pregovori se još vode oko sektorskih ciljeva.

Preinaka Direktive o energetskej učinkovitosti

- smanjenje potrošnje energije za 11,7% do 2030. godine u odnosu na 2020

Revizija direktive o oporezivanju energije

Stope su postavljene prema poretku koji uzima u obzir ekološku učinkovitost energenata i električne energije

NACIONALNI PLAN ZA OPORAVAK I OTPORNOST

- 658 MEUR – energetika; dodatna sredstva za promet, okoliš i sl.
- REPowerEU poglavlje – programiranje u tijeku

PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA

- **279 milijuna EUR**
- Energetska učinkovitost u industriji, mikrosolari i dizalice topline, geotermalna energija, vodik, baterije...

FINANCIJSKI MEHANIZAM EUROPSKOG GOSPODARSKOG PROSTORA (EGP) I NORVEŠKI FINANCIJSKI MEHANIZM

- Energija i klimatske promjene
- ukupno **20 mil. eura**

MODERNIZACIJSKI FOND

- Izvanproračunski fond EU-a u sklopu EU ETS Direktive namijenjen za 10 država članica.
- za potporu ulaganjima u modernizaciju energetske sustava i poboljšanje energetske učinkovitosti
- Ukupan iznos za RH do 2030. godine: oko **1 milijarda EUR**

FIN. SR. DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA 2021. DO 2025.

- **620,5 milijuna EUR**

FOND ZA PRAVEDNU TRANZICIJU

- financijski mehanizam za potporu društveno-ekonomski najugroženijim područjima za tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i sprečavanje rasta regionalnih razlika
- **178.7 milijuna EUR**